

BREDASCH E

STAAT-, LETTERKUNDIG-

NIEUWS.

Donderdag

COURANT.

EN WETENSCHAPPELIJK

BLAD.

4 April.

FRANKRIJK.

Paris, den 4ten April.

Eindelijk is een voorloopig ministerie gevormd. De *Moniteur* behelst namelijk heden een negental koninklijke ordonnantie.

Bij de eerste wordt de heer *Gasparin*, pair van Frankrijk, tot minister van binnenlandsche zaken benoemd ter vervanging van den heer *Montalivet*, wiens demissie aangenomen wordt. Deze ordonnantie is door den heer *Barthe* ondertekend.

Bij de tweede wordt de pair *Girad*, de l'Ain, tot minister van justitie en eregodienst benoemd, ter vervanging van den heer *Barthe*. Deze ordonnantie is door den heer *Gasparin* ondertekend.

De derde vermeldt dat de demissie van den heer *Molé* aangenomen is en de hertog van *Montebello*, in zijne plaats als minister van binnenlandsche zaken benoemd.

Bij de vierde wordt de hertog van *Cabrières* tot minister van oorlog benoemd, ter vervanging van den hertog van *Bertrand*.

De vijfde houdt de benoeming van het lid der kamer van gedeputeerden *Tassinier*, tot minister van marine, ter vervanging van den vice-admiraal *Rosamel*.

De zesde, de benoeming van het lid der gezegde kamer *Parant*, tot minister van het openbaar onderwijs, ter vervanging van den heer *de Solmandy*.

De zevende, de benoeming van den pair *Gautier*, tot minister van financiën, ter vervanging van den heer *Lacave Laplagne*.

De achtste, dat de heer *Gasparin*, ad-interim, met de portefeuille van het departement der openbare werken, landbouw en bossen, heden zal worden overgenomen, ter vervanging van den heer *Martin*, de North.

De negende ordonnantie houdt de benoeming van den gewezen minister *Barthe*, tot president van het hof der rekeningen, ter vervanging van den graaf *Simeon*, die tot eersten president honoraire benoemd is; voorts de benoeming van den heer *Lacave Laplagne* tot raadsheer in hetzelfde hof, ter vervanging van den heer *Cardelle*, en eindelijk de benoeming van den graaf *Montalivet* tot intendant-generaal administrateur der civiele lijst, ter vervanging van den graaf *de Bondy*.

De *Moniteur* behelst voorts in zijn niet-officieel gedeelte het volgende:

De sedert verscheidene dagen voor de vorming van een ministerie begonnen onderhandelingen hebben nog tot geen resultaat geleid. Wij hebben alle reden om te gelooven, dat de hinderpalen niet lang meer bestaan zullen. Een dergelijke toestand kon echter niet langer voortduren zonder de zedelijke en materiele belangen van het land ernstig in gevaar te brengen. De zitting moest geopen worden, de leden moesten geconstitueerd worden. De afgetredene ministers moesten hun portefeuilles afgeven. Het was derhalve noodzakelijk de overgangs-ministerie in de constitutionele cischen en in de behandeling der loopende zaken voorzag. Mannen door hunne vaderlandsche, haren zelfverzaking en eervolle diensten bekend, hebben de door den koning hun opgedragene taak van vertrouwen en toewijding aangenomen; doch zij hebben dezelve slechts onder de uitdrukkelijke voorwaarde aanvaard, dat hunne betrekking zoude ophouden, zoodra er een definitief ministerie zal gevormd zijn; voor het overige de verantwoordelijk hunner daden geheel op zich nemende. Zij hebben de overtuiging, dat de beweegredenen van hun besluit door de kamers en door het land naar zich zullen gewaardeerd worden.

Het *Journal des Débats* behelst omtrent de genomen besluiten nog de volgende toelichtingen: Gisteren morgen ten negen ure had de koning den generaal *Jacqueminot* ontboden. Van elf tot vijf ure in den namiddag waren daarop achtereenvolgend en ieder afzonderlijk bij den koning ontvangen, de heeren *Girad* de l'Ain, de generaal *Cabrières*, de hertog van *Montebello*, de baron *Tassinier*

en de heer *Gautier*. Ten acht ure des avonds waren deze personen benevens de heeren *Gasparin* en *Parant* gezamenlijk bij den koning geweest. Men kondigde aan — dat vervolg het *Journal des Débats* — dat de sedert twee dagen door den koning voorgedroefde ministeriele combinatie uitgesteld was en de maarschalk de zelve niet voornemens was voort te zetten, dan, zoo er reden tot bestond, op het oogenblik wanneer de eerste discussien in de kamer gelegenheid gaf om de partijen beter te berekenen. Ten gevolge van dit, door Z. M. te vergeefs hastreden afstel, zou de koning zich in de noodzakelijkheid gezien hebben, om te voorzien in de opening van de aanstaande zitting, en Z. M. zou aan de aanzienlijke hierboven genoemde personen deze moeilijke taak aangeboden hebben, die door hen met eene toewijding welke hen tot eer strekt, aangenomen was.

Onder het publiek zag men heden morgen verwonderd op van de bovenvermelde ordonnantie in den *Moniteur* te vinden; daar men, naar hetgeen het *Journal des Débats* gisteren vermeldde, verwachtte dat de heeren *Soult*, de *Broglie*, *Humann* en *Duchatel* vooreerst als ministers van het nieuwe kabinet zouden optreden, om later na de opening der kamers de ontbrekende ministers aan te kunnen vullen; doch ook de poging daartoe is mislukt, omdat, zoo men zegt, noch de heer *Soult*, noch de heer *Humann*, noch de heer *Duchatel* hunne toekomstige loopbaan op het staatkundig tooneel door den bedoelden sta. wilden in gevaar brengen. Zulks heeft op den thans genomen maatregel doen bedacht zijn, dewijl de 4de April op handen en er aan een nieuw uitstel niet denkbaar was. De thans benoemde personen hebben volstrekt geen staatkundig belang en moeten slechts dienen om de loopende zaken waar te nemen tot er een eigenlijk gezegd ministerie zal kunnen bijeen gebracht worden. Bij de benoemingen wordt van geen president van den raad gesproken. Men denkt dat de heer *Gasparin* daarmede belast zal zijn. Vele der benoemde ministers worden gezegd voorstanders van het vorig ministerie te zijn, en op het aanzoek van den heer *Molé* de gedane aanbiedingen te hebben aangenomen; ook den generaal *Jacqueminot* zou men eene portefeuille aangeboden, doch deze zou voor dezelve bedankt hebben.

De nieuwe ministers zijn heden bij den koning vereenigd, zoo men zegt om te beraadslagen of de koning al of niet de kamer zal openen. Zoo er geene openings-aanspraak plaats heeft, zal de kamer waarschijnlijk met de discussie van het budget een begin maken, waardoor men nog lang in het onzekere omtrent de meerderheid in de kamer kan gehouden worden.

Onder de leden der kamer heden morgen in de conferentiezaal bijeen, heerschte eene groote drukte ter zake van de genomen besluiten. Heden morgen werden ook een aantal kouriers in alle rigtingen afgezonden.

De parijzenaars hebben met hunne gewone ligtrinnigheid het nieuwe kabinet reeds dadelijk met den naam van *visch-ministerie van April* bestempeld.

Men verneemt dat er met het midden dezer maand aanzienlijke garnizoens-veranderingen vooral in het zuidelijk gedeelte van het koninkrijk zullen plaats hebben.

Ter beurze heeft de benoeming van een slechts voorloopig ministerie geen bijzonder goeden indruk gemaakt; men vreesde dat de koers daardoor niet verbeterd zou worden. De notering was heden (1 April) 5 pCt. 109,15; 3 pCt. 79,95; Nap. r. 100,50; Sp. An-doin 205; Portugal 24; Rom. L. 101½.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 3den April.

Uit 's Hage schrijft men dat Z. K. H. de Russische grootvorst Troonopvolger gisteren vergezeld van de twee oudste zonen van den Prins van Oranje, het Museum, de kamer der Staten-Generaal en andere merkwaardigheden der residentie-bezigtigt heeft.

Te Amsterdam wordt de Grootvorst op woensdag den 11den dier verwacht; donderdag zou Z. K. H. de stad Zaandam bezoggen.

bezigting aldaar van het voormalige huisje van *Czaar Peter I*; vrijdag zou de Grootvorst naar 's Hage terugkeeren.

De heer *van Buren*, de zoon van den voorzitter der Vereenigde Staten van Noord-Amerika, is niet rechtstreeks uit Brussel naar Engeland vertrokken, maar bevindt zich sedert een paar dagen in deze residentie.

Naar men verneemt, heeft het Z. M. beaagd, *Mr S. P. van IJzinga*, gedurende de tweede 3 maanden dezes jaars, tot president van de algemeene rekenkamer te benoemen.

— De *Avondbode* behelst in zijn nummer van heden het onlangs vermeld traktaat van handel en scheepvaart tusschen Nederland en de Vereenigde Staten van Amerika, te Washington den 10den Januarij opgemaakt, met bijvoeging dat door dit verdrag aan de Nederlandsche schepen en derzelve ladingen, de behandeling op gelijken voet als de Amerikaansche schepen verzeld blijft, terwijl wederkerig aan de Amerikaansche schepen en daaraan aangebrachte goederen, gelijke begunstiging als aan de Nederlandsche vlag wordt toegekend, en voorts dat dit verdrag reeds door onzen koning bekrachtigd en weder ter uitwisseling aan onzen zaakgelastigde te Washington gezonden is.

— De *Dordrechtse Courant* meldt het volgende:

Wij lezen in het *Diario di Roma*, n. 20: » Z. M. de koning der Nederlanden, die nooit eene gelegenheid laat voorbijgaan, om echte talenten te erkennen en aan te moedigen, heeft daarvan een vernieuwd bewijs gegeven in het verleenen der ridderorde van den Nederlandschen Leeuw aan den uitmuntenden landschapschilder, professor *A. Teerlink*, van Dordrecht, lid van verschiedene academies, die sedert jaren in Rome gevestigd is. »

Verder vernemen wij, dat onze verdienstelijke stadgenoot nog in den loop van dit jaar, met zijne talentvolle gade, de schilderesse *Anna Muschi*, het vaderland een bezoek zal geven. In de twee laatste maanden heeft de heer *Teerlink* drie groote landschappen voltooid, waarvan er een naar Amerika; een naar Engeland en een voor den Russischen troonopvolger bestemd is.

— Een ijzigwekkend geval heeft op 15 Maart II. te Ophemden, in de Neder-Betuwe, plaats gehad. Zekere *Willem van den Berg*, boomkweker, sedert 17 jaren getrouwd en met zijne vrouw steeds in de beste verstandhouding geleefd hebbende, gesproken van gedrag en vader van zes kinderen, waarvan het jongste slechts 14 dagen oud was, had zich reeds sedert eenigen tijd aan de zoogenaamde *promen* aangesloten, en aan hunne oefeningen deelgenomen. Voor ontfrent vier weken, kort voor de bevalling zijner vrouw, had hij deze gedreigd haar en hare kinderen te zullen vermoorden, en haartoe zelfs messen geslepen, doch dit heeft toen geen gevolg gehad, en de vrouw heeft zulks geheim gehouden. Ook eenen hufter, met welken hij ter zake van zijn bedrijf op den weg was, heeft hij soortgelijke bedreiging gedaan; doch, deze zich bereid en in staat toonende, om zich krachtig te verdedigen, nam hij de vlucht. Later, en korten tijd voor het hier bedoeld geval, heeft hij eene poging gedaan om zich te verdrinken, doch is gered geworden. Dan, eindelijk heeft hij zijn vroeger opgevat denkbeeld ten uitvoer gebracht. Des morgens ten drie ure staat hij op, terwijl zijne vrouw en kinderen bij en rondom hem slapen, grijpt een derzelve, een meisje van 3½ jaren, en met zijne lieveling, en vermoordt het op de gruwzaamste wijze, ja, verscheurt het letterlijk zoodanig, dat de stukken van het lijkje naderhand in het vertrek verspreid gevonden zijn. Bij de worsteling en verwarving, welke hierdoor ontstond, ontving de vrouw een aantal van acht wonden met een mes, welke hoe groot ook, echter niet doodelijk zijn geweest, terwijl ook een paar der kinderen wonden bekwamen, welke niet gevaarlijk zijn. Daarna liep hij het huis uit naar de huizen zijner naburen, pogingen doende om binnen te dringen, roepende ook deze te willen vermoorden. Door dit gerucht opgewekt, kwamen eenige personen naar buiten, en niet zonder moeite en gevaar gelukt het hun, den razenden meester te worden en hem te binden. En wat vond men nog bij nader onderzoek in zijn huis? Der zingeling van 14 dagen, gerust slapende op eene rok van de vrouw, uitgespreid over het met sacht bedekte en smeltende vuur op de stoekplaats, en verborgen onder eenen hoop stroo uit de bedstede genomen; zijde de rok ook nog maar even geschroeid, terwijl het stroo nog geen vlam had gevat.

Even als deze man voor het pligen dezer daad in zijn bedrijf en handel geene de minste bewijzen van zinneloosheid gegeven heeft, is zulks daarna ook niet opgemerkt. Bij zijn vertrek naar Thiel, heeft hij niet de meeste bedaardheid van zijne vrouw afscheid genomen, en de noodige bestellingen ontfrent zijne ziele gedaan, en voorts geen doorgegaan berouw of leedwezen over het gebeurde betoond.

Naar men berekent hebben de uitgaven voor het leger in België gedurende de drie maanden, januarij, februarij en maart, meer dan 12 millioenen fr. bedragen, hetgeen vier millioenen voor elke maand

geeft. De vermindering der belgische strijdmagt, welke, op een vijfde wordt berekend, zou dus eene maandelijksche bezuiniging van 800,000 fr. daarstellen.

— Uit Diest wordt gemeld dat de beide regimenten kavallerie die zich in het kamp van Beverloo bevonden, geëchelonneerd zullen worden op de tweede linie te Aerschot, Bellaer, Sichen, Scherpenhertel, Haelen en Herck. De troepen die de genoemde plaatsen bezet houden, zullen daarentegen in den omtrek van het kamp geëchelonneerd worden. De staf der 2de divisie, onder den generaal *Goethals*, zal van Aerschot in het kamp worden verlegd, ter verandering van den staf der eerste divisie, onder den generaal *Brias*, die naar Leuven terugkeert.

— Verschiedene leden van den eersten ban der burgerwacht, hebben de decoratie en het diploma der Leopoldsorde aan den minister van oorlog terug gezonden, omdat zij meenden zich te onterren niet tot beloon te dragen, dat betrekkenwaardige herinneringen deed oproepen.

De uitgever van den *Belge* is tot eene geldboete veroordeeld, omdat hij een brief van den plaatselijken kommandant van Brussel geweigerd had in zijn blad op te nemen.

De meeste der Londensche Ochtendbladen van den 30sten hebben in tweede drukken de aanneming van het vredesverdrag door den Belgischen senaat aangekondigd. Het ministeriele Avondblad zegt, dat in de correspondentien van die bladen het verkeerd begrip doorstraakt, dat deze stemming van den senaat door de *onmiddellijke* onderteekening des traktaats door den Koning (*Vorst Leopold*) zal gevolgd worden. » De eerste stap, nu door de Belgische regering te doen (zou laat het bedoelde Avondblad zich uit), zal bestaan in de kennisgeving aan de Conferentie, door haren gezant in Londen, dat Z. M. de Koning der Belgen door zijne kamers gezagtigd is geworden tot het opgemaakte traktaat toe te treden. » De wezenlijke punten van dat traktaat zijn te laat en te veel ingedrukt, dan dat zij tot enig misverstand zouden kunnen aanleiding geven, doch eenige van de ondergeschikte bepalingen zullen eenigzinslijker uitlegging vereischen, alvorens het eindverdrag zal kunnen worden geteekend.

» Het artikel nopens de Scheldevaart is nog steeds een onderwerp van onderhandeling. Het tolregt van alle schepen, die rivier opkomende, te heffen, is op 1.50 per ton bepaald; het hoofdpunt is van beide zijden toegestaan, doch het traktaat zal niet geteekend worden, eer de wijze waarop dit tolregt zal geheven worden, duidelijk zal worden blootgelegd.

» Reeds is besloten, dat het regt met een *Wissel*, maar te Antwerpen zal betaald worden. Zulks is een belangrijk voordeel, door hetwelk de handel gewaarborgd wordt, en hiervoor is deze, naar wij vernemen, vooral den Britschen minister van buitenlandse zaken dank verschuldigd. De Belgische regering verlangt echter den handel van hare hoofdrivier geheel van dezen drukkenden tol te ontheffen; door het betalen van eene vaste som jaarlijks; en tot dat Holland dit voorstel hebbe aangenomen of verworpen, is het duidelijk, dat het traktaat niet bekrachtigd kan worden.

» Het strekt ons echter tot voldoening, te kunnen zeggen, dat geene zwaarheid van ernstigen aard tot de spoedige bekrachtiging thans meer gevreesd wordt, doch het is onmogelijk, dat zulks vroeger dan over drie weken kan geschieden.

— Sir *Herbert Taylor*, luitenant-generaal in Britsche dienst, waar in hij sedert 1793 eene roemrijke loopbaan vervuld had, secretaris van *George III.* en vertrouweling van den hertog van *Fork*, is te Rome overleden.

Ter AMSTERDAMSCHER BEURS van den 27sten Maart 1847. gerooteerd: Ned. 2½ pCt. 50; 3½ pCt. 101½; 4½ pCt. 101½; Kantsbill. 27 drie achtste; 1/8; Amort. Synd. 95; 1/8; 95; dito 3½ pCt. 80; 1/8; 179½; 1/8; O. Indie 5 pCt. 98½, zeven zestiende; Ardoin 17 drie achtste; oude Russen 105; O. Met. 103½.

GROOT VOCAL- en INSTRUMENTAAL CONCERT van de Heeren ERNST, F. DE C. VROUW en Mevrouw BUIJS, op Woensdag den 10. April des avonds ten 7 ure in het Lokaal van den Schouwburg te Breda.

De Loting voor de Dames-plaatsen is bepaald op Vrijdag den 5. April des avonds ten 5 ure, in het bendenlokaal van Mevrouw de Wed. J. OERS.

Kaartjes zijn op den avond van het Concert van het Lokaal van den Schouwburg verkrijgbaar te 1/2 van 10 omlandende hetzelfde om 6½ ure geopend worden.

Het *Programma* zal in een volgend nummer dezer Courant worden geplaatst.